

Oversatt fra russisk

Nenets autonome område -

Formannskapet i Barents regionråd 2021-2023

INNLEDNING

Samarbeidet i Barents Euro-Arktiske Region, som startet med signeringen av Kirkeneserklæringen i 1993, er et eksempel på godt og langsiktig internasjonalt samarbeid om en regions sosiale og økonomiske utvikling.

Barentssamarbeidet har som formål å arbeide for bærekraftig utvikling av regionen ved forenet innsats på nasjonalt og regionalt nivå. Sett på bakgrunn av det omfattende, internasjonale samarbeidet i Arktis ligger Barentssamarbeidets verdi i den praktiske tilnærmingen til kontakten mellom Russland, Finland, Sverige og Norge som kommer til uttrykk i felles prosjekter og programmer, samt i synliggjøringen av aktuelle aspekter ved den regionale dagsorden når felles oppgaver og problemer skal løses.

Koronapandemien som rammet verden i 2020-2021, har vært en betydelig begrensende faktor for internasjonalt samkvem på alle nivåer. Etter en lang periode med påtvungen isolasjon vil prosessen med å gjenoppta kontakten og etablere stabile samarbeidsformer kreve ekstra arbeid og ressurser i årene som kommer.

Som formannskapsregion i Barents regionråd i 2021-2023 vil Nenets autonome område konsentrere seg om følgende prioriterte samarbeidsfelt: transportmessig tilgjengelighet, grensekryssende mobilitet, diversifisering og økologisk bærekraftig økonomi, bedre levekår og styrket humankapital. Dessuten har Nenets autonome område definert utfordringene for fjerntliggende og vanskelig tilgjengelige distrikter som et gjennomgående tema i formannskapsperioden og vil, innenfor de prioriterte samarbeidsfeltene, medvirke til et mer aktivt samarbeid om å bedre levekårene på slike steder.

Nenets autonome område ønsker i sin formannskapsperiode å styrke dialogen med andre organisasjoner og samarbeidsfora i nord, samt fremme aktiv, mellommenneskelig samhandling på ulike felt.

SAMARBEIDSPROGRAM for perioden 2021-2023.

UTFORDRINGER FOR FJERNTLIGGENDE OG VANSKELIG TILGJENGELIGE DISTRIKTER – ET GJENNOMGÅENDE TEMA I SAMARBEIDET.

Nordområdene kjennetegnes av mangelfull infrastruktur innen samferdsel og IKT. Store avstander uten velutviklet infrastruktur, i tillegg til et vanskelig klima, gjør at mindre bosetninger langt fra administrative og industrielle sentra, samt nomadebefolkningen, har begrenset tilgang på varer og tjenester, og arbeidet med velferds- og samfunnsutvikling på slike steder medfører høye kostnader.

Gjennom å samarbeide og realisere felles prosjekter og programmer i Barentsregionen skal fjerntliggende distrikter og urfolkssamfunn med tradisjonelt, nomadisk levesett få særlig oppmerksomhet. Det er viktig å utveksle erfaringer og iverksette praktiske tiltak med sikte på å kunne utnytte mulighetene som ligger i fjernkommunikasjon, særlig på samfunnsområder som helse, utdanning og kultur, samt å fremme ny teknologi og innovative løsninger innen bygg og anlegg, landbruk, kraftproduksjon, avfallshåndtering og andre sektorer, arbeide for økonomisk effektivitet i de tradisjonelle næringene, bedre konkurransevnen for små og mellomstore bedrifter, bidra til omsetning av lokalproduserte varer på et interregionalt og internasjonalt marked og fremme utviklingen av sosialt entreprenørskap.

PRIORITERTE SAMARBEIDSFELT

TRANSPORTMESSIG TILGJENGELIGHET OG GRENSEKRYSSENDE MOBILITET

Arktis generelt, og Barentsregionen spesielt, er gjenstand for stadig større interesse fra verdenssamfunnets side. De store arktiske investeringsprosjektene med utvinning av forekomster på sokkelen, utvikling av havgående gods- og passasjertrafikk og etablering av en universell, digital infrastruktur, byr på et vidt spektrum av muligheter for samfunnet og økonomien i nord.

For å konsolidere Barentssamarbeidets rolle i det globale, internasjonale samarbeidet i Arktis og promotere regionale interesser mer effektivt, må vi gå sammen om å styrke infrastrukturen i det regionale samarbeidet, bedre den transportmessige tilgjengeligheten og kommunikasjonsnettet mellom regionene og arbeide for grensekryssende mobilitet av varer, tjenester og kunnskaper.

Det er etablert en aktiv dialog om opprettelsen av et effektivt transportsystem i Barentsregionen. Dette samarbeidet må videreføres med fokus på nasjonal og internasjonal promotering av praktiske tiltak som kan resultere i bedre og flere veier og jernbanelinjer i øst-vestlig retning, utvidet flyforbindelse mellom store sentra i Barentsregionen og utvikling av landgående kjøretøyer og lufttransport som er velegnet for bruk i arktisk natur og klima.

Med tanke på den videre utviklingen av sjøfarten i Arktis er det særdeles viktig å samarbeide om en bedre infrastruktur i havnene i nord, utvikle transportlogistikk og servicetjenester, ta i bruk digitale løsninger for koordinering og styring av transportknutepunkter, utvikle cruiseturismen og styrke beredskapen for gjennomføring av felles søk- og redningsoperasjoner i Nordishavet.

Regelmessig samkvem mellom folk er en viktig forutsetning for en stø utvikling av økonomiske, mellommenneskelige, kulturelle, vitenskapelige og andre typer forbindelser. Vi må videreføre dialogen om en gjensidig, forenklet visumprosedyre for Barentsregionen og fremme kontakt og samhandling på ulike nivåer, både mellom regionale myndigheter, kommuner, offentlige institusjoner, samfunnsaktører, frivillige organisasjoner og bedrifter.

DIVERSIFISERING OG ØKOLOGISK BÆREKRAFTIG ØKONOMI.

Det er karakteristisk for Barentsregionen at økonomien er avhengig av naturressursene, enten det er tale om mineraler, tømmer, sjømat, olje eller gass. Inntektene disse ressursene gir, danner grunnlaget for de regionale budsjettene og står for et betydelig antall arbeidsplasser. Denne avhengigheten innebærer en risiko for bæreevnen i den regionale utviklingen, og et smalt arbeidsmarked begrenser mulighetene for sysselsetting av befolkningen i regionen.

I sin formannskapsperiode ønsker Nenets autonome område å bidra til et mer aktivt samarbeid om å øke den økonomiske effektiviteten i tradisjonelle grener av industrien og landbruket og fremme nye typer produksjonsvirksomhet som kan trygge utviklingen av lokalsamfunnene, blant dem urfolkssamfunnene. Det er viktig med regelmessig erfaringsutveksling om implementering av nye tekniske og organisatoriske løsninger og at det gjennomføres samarbeidsprosjekter om utvikling av infrastruktur og foredlingsprosesser innen skogbruk, landbruk og marine bioressurser, etablering og modernisering av produksjonsanlegg for fisk, husdyrhold, drivhusdyrking og bearbeiding av viltvoksende nyttevekster, samt om utvikling av akvakultur, og også at det samarbeides om gjenoppretting av naturressursene.

En sektor av Barentsregionens økonomi som er fremtidsrettet og i sterk vekst, er turismen. Regionens unike, arktiske natur, strenge klima og rike kultur og historie tiltrekker seg turister. Samtidig er reiselivsnæringen sårbar og betinget av mange ytre faktorer, slik pandemien i 2020-2021 viste. For at turistindustrien skal kunne skape trygge inntekter og økonomisk velstand i fylkene, er det særdeles viktig sammen å ta aktivt grep for å få på plass infrastruktur for turistmottak og rekreasjon, med diversifisering av tilbudene og promotering av ulike former for turisme, slik som økoturisme, kunnskapsturisme, ekstremturisme, etnoturisme, industriturisme og religionsturisme, samt å utarbeide felles produkter som kan øke regionens konkurranseevne på det globale reiselivsmarkedet.

Et potensielt vekstpunkt i Barentsregionen er aktiviteter, forbundet med kaldt klima og ren teknologi, som krever dialog mellom ulike fagmiljøer og nivåer i samspill med forskning, industri, små og mellomstore bedrifter, statlige myndighetsorganer og kommuner.

Et særdeles viktig tema for interregionalt samarbeid i Barentsregionen er miljø sikkerhet i næringsvirksomhet og andre typer virksomhet, herunder behovet for å minimere utslippene av forurensende stoffer til miljøet, ta i bruk den fremste teknologien som kan fremskaffes og sikre stabil drift av infrastrukturen med tanke på klimaendringene.

Den aktive utnyttelsen av naturressursene og utbyggingen av infrastrukturen i Barentsregionen øker den menneskeskapte jordforringelsen. Å gjenopprette økosystemene krever erfaringsutveksling og aktiv handling, særlig i regioner som er sårbare for klimaendringer, slik Arktis er. Som formannskapsregion vil Nenets autonome område arbeide for å etablere en bredere dialog og en struktur for samarbeid om gjenopprettelse av arktiske økosystemer, i den hensikt å forene landenes kunnskaper, holde alle parter bedre informert og styrke økosystemtjenestene

i Barentsregionen som et bidrag til å minske følgene av klimaendringene og lette tilpasningen til dem.

BEDRE LEVEKÅR OG STYRKET HUMANKAPITAL

I Barentsregionen ser vi en tendens til befolkningsflukt, særlig blant unge og personer i yrkesaktiv alder. For å snu den negative trenden, må vi med felles innsats bidra til en allsidig realisering av befolkningens materielle, intellektuelle og åndelige potensial, økte investeringer i menneskelig kapital og nye muligheter for selvrealisering.

Partene i Barentssamarbeidet har gjennomført en rekke gode samarbeidsprosjekter om helse og bedring av befolkningens levekår. Denne erfaringen må vi bygge videre på, og vi må få ulike områder i Barentsregionen mer aktivt med i samarbeidet om folkehelse, promotering av nye arbeidsformer og metoder i helsesektoren, samt i arbeidet med å øke befolkningens oppslutning om en sunn livsstil.

I Barentsregionen er det etablert en aktiv, regional dialog om utdanning og kultur som må videreføres. Det må gis all mulig støtte til felles prosjekter og tiltak som kan gjøre god skolegang lettere tilgjengelig, utvide barns tilbud om opplæring i aktiviteter utenom skolen, etablere ordninger for fagutdanning, utarbeide og iverksette samarbeidsprogrammer for utdanning av arktisk ekspertise, fremme livslang læring, ta vare på og formidle kulturarven, især urfolkens språk og tradisjoner, samt fremme mobilitet og grensekryssende samarbeid mellom kulturaktører.

Spesielt viktig er det å gi den yngre generasjon muligheten til allsidig livsutfoldelse. Ungdomsutveksling innen utdanning, mellommenneskelig samkvem og kultur må støttes.

Nenets autonome område foreslår i sin formannskapsperiode å vitalisere samarbeidet om å skape gode boforhold og moderne bymiljøer i Barentsregionen, blant annet ved å forsyne det offentlige rom med nye fasiliteter og innføre universell utforming som gjør bruk av de mest moderne digitale og tekniske løsninger.

Det finnes et betydelig potensial for samarbeid innen kreative næringer, en av nøkkelsektorene for samfunns- og næringsutviklingen på lokalt nivå. Vi må sammen ta grep for å løfte fram potensialet i den kreative sektor, utarbeide et oversiktskart over kulturelle og kunstneriske ressurser i Barentsregionen, opprette støtteordninger for unge talenter og små og mellomstore bedrifter, implementere innovative løsninger på kulturfeltet og opprette innovative utdanningstilbud, samt promotere ideer til kreative produkter for kommersielt salg.